

PARTICIPACIÓ ESTRANGERA: 33 %, 51 % o 100 %?

Òscar Ribas Reig, excap de Govern d'Andorra

La liberalització de la legislació relativa a les inversions del capital forani, a més de tenir connotacions econòmiques evidents, suposa un repte polític institucional per al futur d'Andorra.

Els estats, al llarg de la seva història, es veuen influïts per corrents o cicles de durada i amplitud variables. En el nostre cas, el canvi institucional del 1983 i l'aparició de nous paràmetres econòmics i polítics en el nostre entorn geogràfic ens van situar cronològicament en l'inici d'un d'aquests cicles.

D'altra banda, s'ha de tenir present que, en aquest món cada cop més globalitzat, el manteniment o el desenvolupament de qualsevol model econòmic dependrà de factors exteriors, tant si són factors polítics com simplement models. Aquesta realitat objectiva s'hauria de tenir en compte a l'hora de decidir l'obertura al capital estranger i a l'hora de decidir com es porta a terme.

Hi ha un altre factor que també s'ha de tenir en consideració: la necessitat de perpetuar la sobirania nacional, la identitat col·lectiva i la legitimació de la democràcia. El concepte d'estat nacional cada vegada té menys recursos per cobrir les seves necessitats i la seva legitimació. La perversitat de la globalització duu a penalitzar tot allò que és petit o feble i, centrant-nos en els estats, a afavorir els més poderosos i desenvolupats en l'àmbit econòmic consolidant-los així en l'àmbit polític.

Per tant, qualsevol plantejament d'obertura al capital estranger s'hauria de suscitar des del punt de vista economicosocial, però també amb harmonització amb els valors polítics i institucionals i els interessos legítims dels ciutadans. No hem de perdre de vista que els contraforts de l'exercici de la sobirania són l'economia i els monopolis de la justícia i de la seguretat ciutadana.

Andorra se sosté en una monoeconomia a l'entorn del comerç aguantada pel turisme, la qual cosa suposa per al país diverses amenaces, com l'excessiva concentració de riscos en pocs sectors o que, des del punt de vista dels recursos humans, s'estigui descapitalitzant.

Aquesta realitat justifica l'obertura a les inversions de capital estranger, però no pas generalitzada: aquesta obertura s'hauria de concretar en sectors i hauria de ser particularitzada a empreses que poguessin aportar quelcom d'útil a la vida econòmica i social d'Andorra.

Diversos analistes coincideixen a individualitzar com a punts forts per atreure inversions el nostre entorn geogràfic, la seguretat jurídica, la seguretat ciutadana, la fiscalitat, la flexibilitat de la legislació laboral i les bones comunicacions. Però no hem d'oblidar els nostres punts febles: deficiència en infraestructures terrestres, allunyament dels mercats, llei d'immigració incerta, fiscalitat no determinada...

Quant a la fiscalitat, hem de reconèixer que cap empresa estrangera seriosa que pugui aportar quelcom no pot considerar una inversió en un territori estranger sense el mínim de fiscalitat exigida per la legislació del seu país d'origen i que encara pesa sobre nosaltres la qualificació de paradís fiscal.

En resum: qualsevol obertura requerirà una certa adequació en les infraestructures, una reforma fiscal, una negociació internacional, uns tractats de doble imposició. Aquesta adequació s'hauria de dur a terme prèviament o simultània a l'actualització de la legislació vigent i s'hauria de completar amb la creació d'un organisme promocional que comercialitzi les possibilitats inversores que es concretin.

El camí és difícil, però no impossible.

28 de setembre de 2000